

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quaecumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

Caput XXXV. Adversus illos, qui aiunt, quod sola relatione Deum Verbum
deceant humana.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

quidem a mortuis, *ἢ ἐκ νεκρῶν, ζωο-*
 & vivificari dicitur *ποιῶντας τε λέγει* &
 secundum carnem; *Ἐργα, ζωοποιῶν* &
 vivificat autem & *διῳνοῦσιν ἑαυτοὺς, ὡς*
 vtpote Deus. Pati- *θεός. πάρα, ὃ οὐ πά-*
 tur, & non patitur, *ρα, κατ' ἄλλο ἢ ἐλ-*
 secundum aliud & *λο· πάρα γὰρ ὃ ἀ-*
 aliud: patitur qui- *θεοποιῶν Ἐργα, κατ' ὅ-*
 dem humane carne, *διῳνοῦσιν ἀπαθῆς δὲ*
 eo quod homo sit; *ἢ ἑαυτοῦ, ὡς θεός.*
 impassibilis autem *ἔστι θεός, ὡς θεός.*
 divine manet, vt
 Deus.

Iean. 4. v. 21. Adoravit ipse nobiscum: Vos enim, in-
 quit, adoratis quod nescitis; nos adoramus
Philip. 2. v. 10. quod scimus; & est etiam adorandus: Fle-
 scitur enim ipsi omne genu. Hoc quoque
 secundum aliud & aliud. Adorat enim,
 quia naturam assumpsit, quæ debeat ad-
 rare; adoratur autem potro idem, quasi
 major adorante natura, eo quod in-
 telligitur Deus. Adoratione vero non est
 dividendum in hominem seorsus, & seor-
 sus in Deum; neque vero tanquam Deo
 conjunctum æqualitate dignitatis, divisus
 substantiis, cum ipso adorari dicimus ho-
 minem: (id enim extremæ impietatis
 plenissimum est) sed vnum adorandum
 hominem factum, & incarnatum Dei Ver-
 bum; ita tamen, vt credamus corpus ei
 adunatum animam juxta nos habuisse ra-
 tionabilem. Neque enim Deus omnipo-
 tens duos primogenitos præcepit oportere,
 tam a nobis, quam a sanctis ange-
 lis, adorari. Unus est enim, qui est intro-
 ductus in orbem terrarum; & si introdu-
 ctionis modum curiosius perferutemur,
 carnalis dispensationis mysterium invenie-
 mus. Introductus est autem in orbem ter-
 rarum, tunc cum factus est homo, licet
 natura sua distare ab orbe longissime vi-
 deatur, & in divinitatis eminentia vere

esse credatur: alius est enim præter ele-
 menta creator ipsorum. Ergo super ea,
 quæ ipse condidit, secundum naturam est,
 quod natura sit Deus. Unus tamen, vt
 ante dixi, adorandus est, etiam tunc, cum
 in multis fuerit fratribus: tunc enim pro-
 pretea dictus est primogenitus.

Unum Filium adoravit cæcus a nativi-
 tate sua, cum præcipuo mirabilique mo-
 do sanatus est. Nam cum invenisset eum in
 templo JESUS, dixit: Tu credis in Filium
 Dei? Ille autem dixit. Quis est, Domine, vt
 credam in eum? Christus vero ei seipsum
 cum corpore demonstrans, aiebat: Et vi-
 disti quidem eum, & qui loquitur tecum,
 ipse est. Vides quod singulari numero ut-
 tur, non permittens Deum & hominem
 seorsus intelligi; imo vero & si quis homi-
 nem nominaverit Emmanuel, minime qui-
 dem communem hominem significaverit;
 sed Dei Verbum adunatum nostræ naturæ.
 Hunc sicut vnum, hominem adoravere
 beati discipuli, cum eum videntes miris
 modis inter aquas ambulare, adoravere,
 dicentes: Vere Dei Filius es.

Si vero hominem cum Deo coadorari
 dixerimus, divisionem spatiosissimam in-
 ducemus: cum enim semper, (quod est
 Latine, cum) nisi in significatione vni-
 tatis, quæ est per compositionem, ponatur,
 duo omnino cogere intelligi. Quem-
 admodum enim nemo sibi convenire di-
 catur, neque concanare, aut coadorare,
 aut coambulare; duarum enim personarum
 significationem inducit præpositio
 verbo præposita: ita etiam si quis coado-
 rari hominem cum Deo dixerit, duos plane
 filios dicit, & a sese disjunctos; vni-
 tatis enim ratio, si in sola dignitatis æquali-
 tate, sive auctoritatis intelligatur, non
 esse vera convincitur, idque a nobis jam
 pluribus ante probatum est.

Apud Photium
 XXI.

CAPUT XXXV.

Adversus illos, qui aiunt, quod sola relatione Deum Verbum deceant humana.

GARRIUNT nonnulli de carnali
 dispensatione Unigeniti, & venera-
 bile, ac magnum, & supernis Spiritibus
 amabilissimum mysterium, per quod etiam
 salvati sumus, ad sensus fragiles deferen-
 tes, decus contaminant pulcritudinem-
 que veritatis; cum eos oporteat, non si-
 quid ipsis recte habere videatur, roborare
 conari; sed inspicere magis, subtili acuto-
 que mentis oculo, sacrarum propositum
 literarum, atque rectum ita iter ingredi,

festantes ea, quæ Patres sanctissimi exami-
 narunt, qui sancti Spiritus illuminationi-
 bus eruditi, sanxere nobis symbolum fi-
 dei, ipsum dicentes, quod ex Patris sub-
 stantia inæstimabiliter natum est, Deum
 Verbum, per quod omnia facta sunt, quæ
 in cælo, & quæ in terra; propter nos ho-
 mines, & nostræ salutis causa descendisse
 hominem factum, passumque, ascendisse
 in cælum, venturum post tempora judicare
 vivos & mortuos.

Verum nonnulli sunt, doctos se esse scientesque opinati, & supercilio, & tumore inflati, qui si hæc verba audierint, derident; & ea quæ tam recte sunt dicta, deliramenta magis existimant: cum præsertim eredamus illuminatione Spiritus sancti patuisse sanctis Patribus scientiam veritatis. At illi, tanquam si soli possint meliora sentire, non ipsum existimant, unigenitum Dei Filium, qui est ex substantia ejus, Deum Verbum passum esse sua carne pro nobis humane, licet eo quod Deus intelligitur, in sua natura habeat, ut pati non possit; hominem autem seorsus & separatum cum ponentes, qui est ex sancta Virgine procreatus. Deinde ei, quantum ipsis videtur, modum gloriæ tribuentes, adunatum fuisse dicunt Verbo Dei Patris; & rationem adunationis exponentes, donatam esse ipsi dicunt a Deo æqualitatem dignitatis, sive auctoritatis, & ut simili appellatione, & Christus, & Filius dicatur, & Dominus. Sin vero etiam passus esse aliquid dicatur homo, qui ab ipsis excogitatur, oportere aiunt, in ipsum Deum Verbum referri, eo quod conjunctum sit ipsi æqualitate dignitatis, cum, naturis divinis, vnuquisque id sit, quod est.

Explanabo autem vim sententiarum, quantum ipse valero, sacrarum literarum exempla proponens. Esuriit Christus, itinere fatigatus est, dormivit, ingressus est in naviculam, pulsatus est a ministris verberibus, a Pilato flagellatus est, sputamina militum excepit, qui lancea latus pungens, acetum mixtum felle ori ejus obtulerunt; gustavit autem & mortem, crucem passus, & alia convicia Judæorum. Hæc omnia homini quidem contigisse commemorant; refertur vero in Filii veri personam. At nos credimus, sicut in vnum Deum Patrem, omnipotentem, omnium visibilium & invisibilium factorem; ita etiam in vnum Dominum JESUM CHRISTUM, Filium ejus. Dividere vero seorsus in hominem Emmanuel, & seorsus in Verbum, recusamus. Sciens autem, quod factum sit juxta nos Verbum homo, vere ipsum eundemque dicimus Deum de Deo; humane vero hominem juxta nos ex muliere. Affirmamus autem porro propter familiaritatem, carnis quidem eum infirmitates fuisse perpeffum; servasse vero naturæ suæ impassibilitatem, eo quod non homo erat solum, sed idem etiam Deus natura; & quemadmodum proprium erat corpus ipsius, ita etiam naturales corporis, & inculpabiles passiones, necnon etiam ea, quæ ei illata sunt, petulantia nonnullorum.

Patiebatur autem impassibiliter, quia non idcirco se humiliavit, ut esset tantum similis nostri; sed quia, ut ante dixi, id

naturæ suæ, uti sit omnibus superior, reservarat. At si diceremus, quod per conversionem vel commutationem naturæ suæ in naturam transferit carnis, necesse erat omnibus modis nos, invitos etiam, confiteri, arcanam divinamque naturam fuisse passibilem. Sin autem, licet juxta nos homo sit factus, manserit immutatus, est enim proprium celesti naturæ, ut pati non possit; deinde per adunationem ipsius factum fuerit corpus passibile: oportet ut patiat, corpore patiente, eo quod corpus ipsius fuisse dicitur proprium; manet vero ipse impassibilis, eo quod ipse est proprium, ut pati non possit.

Quod si glorificatus est Emmanuel per passionem, ut ipse dixit, cum pro nobis pretiosam crucem esset passurus: *Nunc glorificatus est filius hominis*; cur, passionis gloriam homini tribuentes solam habenti conjunctionem cum eo in æqualitate dignitatis, non erubescunt? Nam, sicut ipsi existimant, conjunxit sibi secundum voluntatem Patris & complacitum hominem simpliciter, & eum suæ gloriæ parem effecit, & concessit, ut simili appellatione Christus, & Filius, & Deus nominatus sit, & Dominus.

Ergo neque incarnatum est vere Verbum, nec profus homo est factum. An forte, etiam falsos mendacesque dicere doctores sanctos mundi totius, nullum pariat detrimentum? Aut enim dicant, imo magis procedant in medium probaturi, quod qui conjunctionis ab ipsis inducitur modus, incarnationis habeat vim, & id sit, Verbum esse hominem factum. Aut si ea non ita habere existimant, quare conjunctionis nobis inconjunctæ modum excogitant, veritate neglecta? cum deceat eos dicere, humanitati nostræ adunatum fuisse Dei Verbum & Patris: ita enim carne quidem propria intelligitur passus humana. Quantum vero pertinet ad divinitatis naturam, molestiæ omnis expers, ut Deus.

Quod vero relationem nominantes, quæ nescio quomodo ab ipsis reperta est, gloriæ detrahant Emmanuelis; quodque cum vix vnum sanctorum efficiant prophetarum; & quod inter mensuras constituent plurimorum, in coque procul dubio capiantur, probabo porro, divinæ scripturæ ponens exempla.

Murmurabat aliquando in deserto adversus Moysen & Aaron populus Israel, dicens: *Utinam mortui essemus, percussi a Domino in Ægypto, cum sedebamus ad ollas carniæ, & edebamus usque ad satietatem.* Dicit deinde sapientissimus Moyses: (erat enim consequens tam temere impatientes confutare) *Nos autem quid sumus? Neque Ibid. v. 7.*

Hh iij

A

enim præter hoc. Ergo super eadem naturam est. Unus tamen, et etiam tunc, cum: tunc enim ponitur.

t cæcus a nati- mirabilique mo- invenisset eam in credis in Filium is est, Domine, et vero ei seipsum, aiebat: Et si loquitur tuam, ari numero vram & hominem & siquis homi- el, minime qui- n significaverit, nostræ naturæ nem adorare videntes mis- re, adorare,

Deo coadoran- tiosissimam in- er, (quod est- ficatione vni- onem, pon- lligi. Quem- convenire di- ur coadorare, nim persona- it præpositio- siquis coado- rit, duos pla- nctos; vni- ritatis æqui- lligatur, non a nobis jam

humana.

tissimi exa- lluminatio- mbolum fi- Patris sub- st, Deum sunt, que er nos ho- scendisse, ascendisse a judicare

Ioan. 31. v. 31.

enim adversus nos est murmuratio vestra, sed adversus Deum. Regnabat enim per illa tempora, etiam Deus omnipotens, per sanctos Prophetas, in populo Israel.

Judæi autem in hoc etiam pusillanimes, accedebant ad divinum Samuel, dicentes: *1. Reg. 8. v. 5. Ecce tu sennuisti, & filii tui non ambulant in viis tuis, & nunc constituere super nos regem, qui judicet nos, sicut cetera habent gentes.* Moleste id quidem nimis ferebat propheta. Ait autem Deus omnipotens: *Ibid. v. 7. Audi vocem populi, sicut locutus est ad te; quia non te spreverunt, sed me spreverunt, et non regnem super eos.*

Dixit autem alicubi etiam Christus sanctis Apostolis: *Luc. 9. v. 48. Qui recipit vos, me recipit.* Neque enim misericordes pro tribunali suo allocutorum se pollicetur: *Matth. 23. v. 34. Venite, benedicti Patris mei, percipite paratum vobis regnum a constitutione mundi.* Probitatis vero ipsorum mores familiariter agnoscens de iis, quibus bene consultum fuerat ab ipsis: *Ibid. v. 40. Quamdiu feceritis, inquit, vni horum minimorum, mihi fecistis.*

Ecce, in his relationis modus qualis sit, cognoscitur evidenter. Murmurabat adversus Moysen & Aaron populus Israel, & res quidem habebat relationem in Deum; erant tamen homines Moyses & Aaron similes nostri. Eodem pacto etiam in aliis intelliges, quorum nuper fecimus mentionem: sed erant quidem, ut ante dixi, sancti & admirabiles homines, homines tamen similes nostri. Eone igitur modo etiam homo Deo Verbo conjunctus, sicut illi aiunt, relationem in id suarum habeat passionum? Et quomodo jam non sit homo communis, & seorsus, & aliud nihil? Ergo non est vere Deus Emmanuel, non unigenitus filius, non Deus secundum naturam.

Deinde quam ob causam nemo aliorum a Deo Verbo honoratus est æqualitate dignitatis, sive auctoritatis? Solum autem hunc paria omnia sortitum fuisse contendunt; maxime cum Deus salvator omnium, non judicet ad personam, sed iustum iudicium, sicut ipse commemorat. Quare ergo confidet solus? Quomodo ve-

niet iudex, obsequentibus angelis? Quare autem solus tam a nobis quam a supernis spiritibus adoratur? Sed valde, inquit: te enim quoque id agere invenimus; passum enim ipsum confiteris, quatenus ei carnis attribuis passiones, licet impassibilem feres ut Deum. At nos, vir optime, cum prius adunaverimus Verbum & hominem, carni quidem passiones tribuimus, impassibilem vero ut Deum servavimus. Nam licet factus sit similis nostri, at tamen scire debemus cælestium dignitatum & divine ejus eminentiæ majestatem.

Premissa igitur vnitatem ea, quasi aliquo fundamento fidei præjacto, carne passum esse confitemur; mansisse vero extra passiones, quippe cum in se habeat, ut pati non possit: sin vero in parte ponamus Deum & hominem, naturas a sese dividentes, & secundum solam relationem dicamus Verbum sua duxisse ea, quæ corpori contigerunt, Moysis nempe & Aaron modum habet is, qui est ex sacra Virgine procreatus Emmanuel, quod est interpretatum, nobiscum Deus.

Ergo etiam per Prophetas sanctos dicat: *Dorsum meum posui in flagella; maxillas autem meas in palmis; faciem meam autem non averti a confusione sputorum.* Porro: *Infoderunt manus meas & pedes meos, dinumeraverunt omnia ossa mea.* Et porro: *Pedere in cibum meum hyssopum, & in sitim meam obtulerunt mihi acetum.* Ipsi omnia hæc Unigenito attribuimus, quæ pro nobis dispensatorie carne passus est, secundum Scripturas: *Vibice enim ejus nos sanati sumus, & ipse infirmatus est propter peccata nostra.* Impassibilem vero cum natura esse cognoscimus: nam si, ut dudum dixi, idem homo est simul & Deus, sunt certe humanitatis ejus passiones, Dei porro proprium, ut impassibilis intelligatur.

Hæc ita sentientes servabimus pietatem, & per rectas cogitationes euntes & sensus, ad cælestis vocationis palmam perveniemus in Christo, per quem, & cum quo, Deo & Patri gloria cum Spiritu sancto in sæcula sæculorum. Amen.

